

РЕШЕНИЕ

№ 1802

гр. София, 19.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 28.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилска

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Първолета Станчева, като разгледа дело номер **10420** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 203 от АПК във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по исковата молба на Р. Т. С. чрез пълномощник адв. П. С. против Столична община, с искане да бъде осъден ответника да заплати имуществени вреди в общ размер 168 лева, от които 50 лева заплатена глоба и 118 лева разходи по изпълнително дело, ведно със законната лихва, считано от 27.10.2022 г. (датата на влизане в сила на съдебното решение, с което е отменено наказателното постановление) до окончателното изплащане на сумата. Претърпените имуществени вреди представляват разходи за заплатената от ищеца глоба, наложена с отменено наказателно постановление №364872/16.09.2019 г. на заместник-кмета на Столична община и разноси по образуваното, преди влизане в сила на наказателното постановление, изпълнително дело № 20218410403662/2021 г. по описа на ЧСИ Н. М.. Претендира се уважаване на предявените субективно съединени искове и присъждане на разноси и адвокатско възнаграждение по настоящото дело.

Ответната страна Столична община не депозира писмен отговор. Чрез процесуалния си представител в съдебно заседание оспорва предявения иск и моли за неговото отхвърляне. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прокурорът от С. градска прокуратура дава заключение за основателност на исковата претенция.

Административен съд София-град, като взе предвид изложеното в исковата молба и представените по делото писмени доказателства, прие за установено от

фактическа страна следното:

С наказателно постановление № 364872/16.09.2019 г., издадено от заместник-кмета на Столична община, на основание чл. 53 и чл. 13, б. „б“ от ЗАНН и чл. 48 от Наредбата за реда и условията за пътуване с обществения градски транспорт на територията на Столична община на Р. Т. С. е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 50 лв.

Образувано е изпълнително дело № 20218410403662/2021 г. по описа на ЧСИ Н. М.. Видно от приложената по делото Покана за доброволно изпълнение изх. № 008748/31.01.2022 г. задължението по изпълнителното дело възлиза на: 50 лв. - главница, представляваща административна наказание глоба, както и разноски по изпълнителното дело и такса по т. 26 от Тарифата за таксите и разноските по ЗЧСИ с включен ДДС в размер на 12 лв. и авансови такси, дължими до този момент в размер на 96 лв. Така посочените суми за заплатени с платежно нареждане от 01.02.2022 г. (Столична община) и вносна бележка от същата датата (ЧСИ Н. М.).

С решение № 3634 от 03.10.2022, постановено по нахд № 2809/2022 г. е отменено наказателно постановление № 364872/16.09.2019 г., издадено от заместник-кмета на Столична община. Решението е влязло в сила на 27.10.2022 г.

От Р. Т. С. е изпратена покана №СОА23-ГР94-2818/26.05.2023 г. до Столична община за доброволно плащане на 168 лв., от които 50 лв. - заплатена глоба и 118 лв. - разноски по изпълнително дело.

Въз основа на така установеното от фактическа страна настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

В чл. 204 от АПК са предвидени предпоставките, при които исковете за обезщетения за вреди причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на административни органи и длъжностни лица са допустими за разглеждане. Съгласно ал. 1 на чл. 204 от АПК, първата предпоставка за допустимост на иска, когато се претендира, че вредите са причинени от незаконосъобразен административен акт, е той да бъде отменен по съответния ред, т.е. изисква се предварителното установяване по предвидения от закона ред на незаконосъобразността на административния акт със съответен влязъл в сила акт – решение, преди да се пристъпи към производството по чл. 203 и следващите от АПК по претендирането на вреди. В конкретния случай, настоящият състав намира предявените искове за обезвреда за ДОПУСТИМИ, доколкото същите произтичат от отменен властнически акт. Въпросът дали актът /наказателно постановление/, от който се претендира настъпването на вредите е основание за търсене на обезщетение по реда на ЗОДОВ, е въпрос по съществуването на спора.

Спазена е разпоредбата на чл. 205 от АПК, съгласно която искът се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. В случая наказателното постановление е издадено от заместник-кмета на Столична община, поради което пасивно легитимирана да отговаря по предявените искове с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е Столична община, която е юридическо лице.

Въз основа на установеното по делото от фактическа страна, съобразно приложимите правни норми, разгледана по същество исковата молба е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

В чл. 4 от ЗОДОВ е уреден материално правния режим на отговорността с препращане за неуредените въпроси към граждански закони (§ 1 от ЗР на ЗОДОВ). В

този смисъл искът по глава XI от АПК се основава на фактическия състав на непозволеното увреждане и за да възникне право на обезщетение в хипотезата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, е необходимо кумулативното наличие на следните предпоставки:

1. незаконосъобразен акт /отменен по съответния ред, включително нищожен или оттеглен - чл. 204, ал. 3 от АПК/, или незаконосъобразно действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод на административна дейност /което се установява от съда, пред които е предявен искът за обезщетение – чл. 204, ал. 4 от АПК/;

2. вредоносен резултат, реално настъпили за ищеца вреди /имуществени ли неимуществени/;

3. причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие и бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ, Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице. В този смисъл, тъй като отговорността на държавата се характеризира като обективна, безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността. В настоящия случай претенциите за обезвреда произтичат от наказателно постановление наказателно постановление № 364872/16.09.2019 г., издадено от заместник-кмета на Столична община, отменено с влязло в сила решение №3634 от 03.10.2022 г., постановено по н.а.х. дело №2809/2022 г. по описа на Софийския районен съд. Въз основа на мотивите изложени по т. 1 от ТП № 2/19.05.2015 г. на Общото събрание на съдиите от Гражданската колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд следва да се приеме, че наказателното постановление е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административно-наказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност и в този смисъл същият представлява властнически акт, издаден от административен орган и въпреки че поражда наказателно правни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност. Незаконосъобразността на властническият акт наказателно постановление № 364872/16.09.2019 г., издадено от заместник-кмета на Столична община, от чиято отмяна ищецът черпи претенцията си за обезвреда, е установена с влязло в сила на 27.10.2022 г. решение № 3634 от 03.10.2022 г., постановено по н.а.х. дело №2809/2022 г. по описа на Софийския районен съд. Следващата предпоставка за възникване на правото на обезщетение в хипотезата на чл. 1 от ЗОДОВ е наличието на вредоносен резултат, реално настъпили за ищеца вреди /имуществени или неимуществени/. В случая тази предпоставка е налице, доколкото имуществената сфера на ищеца се е намалила със сумата, заплатена като глоба и разноски по изпълнителното дело.

По отношение на третата предпоставка за възникване на правото на обезщетение в хипотезата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, следва да се има предвид, че съгласно чл. 8, ал. 3 от ЗОДОВ, когато закон или указ е предвидил специален начин на обезщетение, този закон не се прилага. Безспорно е, че глобата /по влезли в сила наказателно постановление/ представлява публично държавно вземане по чл. 162, ал. 2, т. 7 от ДОПК и като такова подлежи на възстановяване по специална процедура, предвидена в ДОПК. Съгласно чл. 129, ал. 1 от ДОПК, възстановяване се извършва по инициатива

на органа или по искане на лицето. Наличието на специален процесуален ред, по който следва да се реализира правото на възстановяване на недължимото плащане, изключва исковия ред по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Изложеното обосновава извод за неоснователност на исковата претенция в частта ѝ относно заплащане на обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в заплатена глоба в размер на 50 лв. по наложеното с отмененото наказателно постановление административно наказание.

В исковата претенция за имуществени вреди са включени и разходите заплатени в хода на № 20218410403662/2021 г. по описа на ЧСИ Н. М., които съобразно обстоятелствената част на исковата молба са в размер на 118 лв. В тази ѝ част исковата претенция също е неоснователна, предвид лисата на пряка причинно-следствена връзка между отмяната на наказателното постановление и настъпилите вреди, както и предвид наличието на специален ред за обезщетение съгласно чл. 8, ал. 3 от ЗОДОВ. Пряка и непосредствена е тази вреда, която следва непосредствено от акт, действие или бездействие на компетентния административен орган. Пряка последица означава директно въздействие върху правната сфера на увредения, т. е. увреденото лице не би претърпяло вреди, ако не бе незаконосъобразния административен акт. В конкретния случай липсва такава връзка, която да обоснове предпоставките за ангажиране на отговорността на ответника по реда на [ЗОДОВ](#). Също така, като конституиран длъжник в изпълнителното производство ищцата е могла да обжалва действията на частния съдебен изпълнител, да иска спиране на производството след представяне на доказателства за обжалване на наказателното постановление, да иска връщане на недължимо и неоснователно събраните суми по изпълнителното дело, включително и да поиска издаване на обратен изпълнителен лист [/ТР № 7/2017 г. ОСГТК/](#). Следователно, след като ищцата не е направила и не е упражнила правото си на защита в изпълнителното производство, то това право не може да се реализира в исково производство, освен в предвидените в закона случаи.

По изложените мотиви настоящия съдебен състав да приеме, че искът е неоснователен, поради което същият следва да бъде отхвърлен.

При направения извод за неоснователност на главния иск, неоснователен се явява и съединения иск за заплащане на законна лихва върху главничното вземане от 27.10.2022 г. (датата на влизане в сила на съдебното решение, с което е отменено наказателното постановление) до окончателното изплащане на сумата.

С оглед изхода на делото и направеното искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение от процесуалния представител на ответника, както и на основание [чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ](#) и [чл. 78, ал. 8 от ГПК](#) във връзка с [чл. 143, ал. 4 от АПК](#), ищцата следва да бъде осъдена да заплати на Столична община разноски по делото в размер на 100 (сто) лева, представляващи юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на [чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ](#) и [чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ](#).

Предвид изложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд София-град, Второ отделение, 56-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХЪРЛЯ исковата претенция на Р. Т. С. чрез пълномощник адв. П. С. против Столична община за заплащане на имуществени вреди в общ размер 168 лева, от които 50 лева заплатена глоба и 118 лева разходи по изпълнително дело, ведно със законната лихва, считано от 27.10.2022 г. (датата на влизане в сила на съдебното

решение, с което е отменено наказателното постановление) до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Р. Т. С. да заплати на Столична община разноси по делото в размер на 100 (сто) лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.